

Strategisk plan for kultursektoren 2015 – 2025 Revidert utgave pr. 2022.

Vedtatt i kommunestyret 01.12.2022.

Nesbyen kommune

Samhandling og engasjement for triusel og utvikling.

Nesbyen hornmusikklag i Kulturhuset Banken. (Foto: Line Sandvik)

Innhold

1	Innledning	2
2	Visjon og målsetting	3
3	Organisering, bakgrunn og formål.....	5
4	Medvirkning og målgrupper.....	9
5	Utviklingstrekk	10
6	Temaområdene og våre viktigste utfordringer.....	12
7	Nesbyen bibliotek Embetsgarden	14
8	Kulturskolen	17
9	Frivillig sektor	20
10	Arrangement og møteplasser	23
11	Kulturarven	27
12	Vedlegg.....	29
12.1	Tabell for gjennomførte og planlagte tiltak som er listet opp under det enkelte temaområde i planen. Revidert i 2022.....	29
12.2	Idebank til ytterligere tiltak (rev. 2022).....	33

1 Innledning

Kulturplanen for Nesbyen kommune er en temaplan. Den skal favne bredt og berører flere fagfelt innen kommunen. Kulturfeltet er stort – det finnes mange muligheter for kulturaktiviteter og kulturopplevelser innenfor et bredt spekter av sjangere. Et samfunn med godt utviklet kulturliv vil også ha et bra grunnlag for positiv utvikling på andre samfunnsområder. Et kulturtilbud med kvalitet og kvantitet vil derfor være av betydning for opplevelsen av livskvalitet og kan bidra til positiv utvikling for bosetting og næringsliv i Nesbyen.

For kommunens kulturavdeling er det derfor viktig å ha en plan som avgrenser kommunens ansvarsområde for kultur, og samtidig setter noen mål for hvor man vil. Gjennom offentlig tilrettelegging kan kunst – og kulturlivet utvikles, men aktørene må selv få styre dens innhold.

Nesbyen kommune er en del av Hallingdal, dalføret midt mellom Bergen og Oslo. Fra naturen sin side, og som fjellregion, har Nesbyen mye å tilby både med og uten snø. Gamle Nes inneholder mye verdifull kulturhistorie som spenner fra middelalderen og fram til i dag. Nesbyen har kulturtilbud i både stor og liten skala. Hvordan kan vi koble den tradisjonelle kulturen til framtidsretta og levende kulturtilbud for alle? Hvordan kan vi skape gode tilbud som er attraktive for både innbyggerne og besøkende?

Utfordringen med kulturplaner er alltid å forholde seg til kommunens økonomi. En har mye gjort og mange gode ideer for kulturell aktivitet og utvikling. Gjennom en slik plan håper vi likevel å få til så mange gode tiltak som mulig, innenfor de rammevilkårene vi har.

Samhandling med lokale og regionale aktører (f.eks. regionrådet, fylkeskommunen, private aktører som banker og store bedrifter) på andre samfunnsområder blir derfor viktig, og på denne måten skaper kulturaktørene seg forankring og legitimitet i det samfunnet de er en del av.

I 2007 ble det vedtatt en ny kulturlov. I formålsparagrafen, § 1, heter det:

”Lova har til føremål å fastleggja offentlege styresmakters ansvar for å fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, slik at alle kan få høve til å delta i kulturaktivitetar og oppleva eit mangfald av kulturuttrykk. Fylkeskommunens og kommunens oppgaver er omtalt i § 4, som sier: Fylkeskommunen og kommunen skal syta for økonomiske, organisatoriske, informerande og andre relevante verkemiddel og tiltak som fremjar og legg til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd, regionalt og lokalt”.

Nesbyen kommune må gjennom sitt planverk og arbeid sørge for å oppfylle loven.

Kommunale planer kan ikke forplikte noen andre enn kommunen selv, derfor må en slik plan være kommunens handlingsplan på samme måte som enkeltorganisasjoner har sine planer. Vi håper likevel at kommunens kulturplan kan være med på å bevege kulturlivet i en retning som er ønsket av innbyggerne og ulike kulturaktører i kommunen vår.

2 Visjon og målsetting

Nesbyen kommune har følgende visjon:

**Samhandling og engasjement for trivsel og utvikling.
Nesbyen kommune – sammen får vi det til.**

Trivsel, aktivitet og nyskaping er viktige verdier. Som innbygger vil en ha gode opplevelser, gode aktiviteter som skaper engasjement og mestring som igjen gir livsglede. Samfunnet er avhengig av at den enkelte ønsker og våger å ta ansvar for eget liv, og sammen med andre skape trivsel i hverdagen. Kommunen må på sin side legge til rette for at alle innbyggerne i kommunen kan engasjere seg.

Visjon for kulturfeltet:

Nesbyen skaper kultur - kultur skaper Nesbyen.

Gjennom kulturen ser vi oss selv og andre. Den gir oss livsglede, og bygger verdier, engasjement og tilhørighet. Kultur er ikke bare kremtoppen på en god tilværelse i bygda, men en del av grunnlaget for den – nå og i fremtiden. Et mangfoldig og inkluderende kulturliv gjør Nesbyen til et sted der alle kan finne en plass, og der alle kan føle seg hjemme. Nesbyen er en kultur- og grasrotbygd, og kommunen skal legge til rette for at dette kan få rom til å videreutvikles.

Kommuneplan for Nesbyen kommune, 2018 – 2030, har følgende målsettinger for kulturområdet:

- ❖ *Ha et variert tilbud av anlegg og områder for idrett, kultur og friluftsliv*
- ❖ *Støtte og oppfordre til bruk av kulturanlegg og –tilbud.*
- ❖ *Sikre fokus på natur, kultur og friluftsliv i skole og barnehage*
- ❖ *Utnytte de mulighetene som ligger i statlige satsinger som Den kulturelle skolesekken m.m.*
- ❖ *Høyt aktivitetsnivå innen frivillig arbeid i kultursektoren.*
- ❖ *Tilrettelegge, gjennom bl.a. lokaler og forutsigbare rammebetingelser, for foreninger og frivillige.*
- ❖ *Støtte frivillig arbeid og samarbeide med frivillige.*

Kulturplanen har bl.a. disse målsettingene:

- ❖ Det er store ressurser i lag/foreninger og private som kan bidra til at målsettinger og planer blir realisert. Disse trenger bistand, både økonomisk og praktisk. Det er viktig at det offentlige fortsetter med økonomisk støtte og praktisk hjelp.
- ❖ Nesbyen bibliotek Embetsgarden skal utvikles videre som møteplass og motor for kunnskap, kjennskap og gode opplevelser for alle i Nesbyen kommune! For å oppnå dette, er biblioteket avhengige av tilstrekkelige økonomiske og personalmessige rammer.
- ❖ Oppgradere skole- og idrettsområdet til et attraktivt og inkluderende nærmiljøområde og en møteplass for alle, med særlig fokus på barn og unge.

Badeplassen ved Buvatn, (foto: Ole Øyen)

Golf i Nesfjellet (foto: Lars Storheim)

3 Organisering, bakgrunn og formål

Mandat:

Kommunestyret 09.04.2015, sak 20/15.

Vedtak:

«Strategisk plan for kultursektoren i Nes kommune 2015 – 2025 vedtas.

Kulturloven av 2007 & 1:

”Lova har til føremål å fastleggja offentlege styresmakters ansvar for å fremja og leggja til rette for eit breitt spekter av kulturverksemd”.

Kulturminneloven definerer kulturminner som alle spor etter menneskeleg virksomhet, også ”lokaliteter som det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til”. Opplevelse og kunnskap knyttet til kulturarven er viktig for å kunne ta vare på det som er verdifullt.

Kulturarven.

Planen bør løfte fram også vår kristne kulturarv.

Nes Kirke er kommunens fremste og vakreste kulturbygg, den aktivitet som springer ut fra den, er et fundament for innbyggerne i Nes. Foreningsliv og frivillig arbeid er nært knyttet til de verdier kirken står for.

Ut fra den og i nært samarbeid, springer også den frikirkelige aktivitet. Den kulturaktivitet de står for gjennom frivillig arbeid blant barn og unge og ved jevnlig og organisert institusjonsbesøk på Elverhøy, er et verdifullt kulturtilbud, bygget på vår kristne kulturarv.

Forslag til vedtak innarbeides på side 16 og side 21 i kulturplanen:

Nes Kirke er kommunens fremste og vakreste kulturbygg, og den aktivitet som springer ut fra den, er fundament for innbyggerne i Nes. Kirken som institusjon og kulturbærer skal få støtte slik at den også kan brukes til konserter. Det er også kommunens ansvar, ved støtteordninger og tilskudd, å bidra til at restaureringsarbeid og vedlikehold gjennomføres.

Planen revideres i 2019.

Planens handlingsprogram vurderes årlig i forbindelse med budsjettarbeidet.»

Planen skal være et strategisk styringsdokument for Nesbyen kommune sin politikk på kulturfeltet, inkl. idrett og friluftsliv. Planen trekker opp målsettinger og tiltak i et større perspektiv. Den har også med en konkret «Idebank til ytterligere tiltak» bakerst som arbeidsgruppa blant planens utarbeidet (ble i opprinnelig plan vedtatt i 2015 benevnt som «Handlingsprogram»). I forbindelse med revisjon av planen 20200 ønsket Oppvekst-, skole- og kulturutvalget et nytt vedlegg kalt «Tabell for gjennomførte og planlagte tiltak». I kulturplanen er det i liten grad satt opp gjennomføringsperiode eller hvordan tiltak/prosjektet skal gjennomføres. Mange av tiltakene er avhengige av finansiering, derfor vil tiltakene/prosjektene bli kostnadsberegnet, ansvar plassert og gjennomføring beskrevet i tilknytning til det enkelte budsjettår og/eller i økonomiplanen.

Den frivillige innsatsen fra lag/organisasjoner/foreldre/foresatte er formidabel. Både i «kulturhverdagen» og i forbindelse med store arrangement er det frivillige arbeidet helt avgjørende for gjennomføringen. Det frivillige arbeidet skaper en god del i kroner og øre for lokalsamfunnet (inklusive næringslivet). De frivilliges innsats er det som gir Nesbyen en stor bredde innenfor kulturlivet.

Det er viktig å få fram kultursamarbeidet vi har i dag og som kan videreutvikle seg mellom offentlig og frivillig/privat sektor i kommunen, i regionen og internasjonalt.

Planen skal omfatte følgende hovedpunkter:

- ❖ Vurdering av langsiktige og kortsiktige behov.
- ❖ Redegjøre for sammenhengen med andre planer i kommunen
- ❖ Mål og tiltak for de ulike temaområdene

Føringer for arbeidet med planen:

Kulturloven av 01.08. 2007:

«§2. Definisjoner:

Med kulturvirksomhet mener en i denne loven å

- a) skape, produsere, utøve, formidle og distribuere kunst- og andre kulturuttrykk,*
- b) verne om, fremme innsikt i og videreføre kulturarv,*
- c) delta i kulturaktivitet,*
- d) utvikle kulturfaglig kunnskap og kompetanse»*

Folkebibliotekloven av 20.12.1985 (revidert 2013):

«§1 Målsetting:

Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet.

Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.

Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

Bibliotekenes innhold og tjenester skal gjøres kjent.

Folkebibliotekene er ledd i et nasjonalt biblioteksystem.»

Kulturminneloven av 20.12.2018:

«§ 1.Lovens formål.

Kulturminner og kulturmiljøer med deres egenart og variasjon skal vernes både som del av vår kulturarv og identitet og som ledd i en helhetlig miljø- og ressursforvaltning.

§ 2.Kulturminner og kulturmiljøer – definisjoner.

Med kulturminner menes alle spor etter menneskelig virksomhet i vårt fysiske miljø, herunder lokaliteter det knytter seg historiske hendelser, tro eller tradisjon til.

Med kulturmiljøer menes områder hvor kulturminner inngår som del av en større helhet eller sammenheng.»

Opplæringslova § 13-6: Musikk- og kulturskoletilbud.

«Alle kommunar skal aleine eller i samarbeid med andre kommunar ha eit musikk- og kulturskoletilbud til barn og unge, organisert i tilknytning til skoleverket og kulturlivet ellers.»

Statlige føringer.

Hurdalsplattformen 2021 – 2025.

«Kulturen bidrar til å skape både levande lokalsamfunn og eit godt liv for den enkelte. Regjeringas kulturpolitikk vil derfor støtte opp under eit ope, inkluderande og mangfaldig kulturliv i heile landet og leggje til rette for eit kontinuerleg samspel mellom den profesjonelle og den frivillige kulturen. Regjeringa vil gjennomføre eit nytt kulturløft som skal

komme heile landet til gode, og særleg satse på den lokale og regionale kulturen. Folk skal ha tilgang til kunst og kultur, uavhengig av kven dei er, og kor dei bur.»

Regionale føringer.

«Det er en kulturpolitisk oppgave å sørge for representativitet gjennom et større kunstnerisk og kulturelt mangfold.

Kulturelt mangfold handler om å fremme et mangfold av ideer, tanker og holdninger, om estetisk mangfold, og om å fremme deltakelse på tvers av sosial og kulturell bakgrunn.

Deltakelse og kunstnerisk potensial

Bruken av det offentlig finansierte kulturtilbudet er svært skjevt fordelt i befolkningen. Det finnes mange som ikke har et forhold til kunst- og kulturaktivitet som viktige arenaer for opplevelse, deltakelse, læring og identitetskaping.

Viken fylkeskommune ønsker å bidra til et større fokus på det kunstneriske innholdet og en forløsning av det kunstneriske potensialet i arbeidet med utviklingen av et større kulturelt mangfold. Mangfoldsperspektivet er imidlertid også viktig med tanke på det frivillige feltet og når det gjelder aktiv deltakelse i kulturlivet.»

Kommunale planer som legger føringer for realisering av tiltak/prosjekter i kulturplanen er:

- ❖ Kommuneplanens samfunnsdel 2018 - 2030
- ❖ Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2019- 2029
- ❖ Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer 2020 - 2030
- ❖ Årsbudsjetter/økonomiplan

Økonomiplan (årsbudsjettene med de 3 påfølgende årene) utgjør det økonomiske handlingsrommet i den nære fremtid. Med en stram økonomi, slik Nesbyen kommune fortsatt har, er det alltid en utfordring hvordan kommunens engasjement best kan organiseres. Private aktører og det frivillige (lag/foreninger) blir helt sentrale for ytterligere å utvikle kulturlivet i samarbeid med kommunen slik gjeldende kommuneplan ønsker det.

Hvorfor kultur?

Kultur påvirker hvordan vi tenker, hvordan vi føler oss, hvordan vi kler oss, hva og hvordan vi spiser, hvordan vi snakker, hvilke verdier og moralske prinsipper vi har, hvordan vi kommuniserer med hverandre og hvordan vi forstår verden rundt oss. Kultur er med andre ord en stor del av vår menneskelige tilværelse.

Kultur kan defineres som de verdiene, ferdighetene og kunnskapene mennesker tilegner seg som medlemmer av et samfunn, og som overføres fra generasjon til generasjon.

Kultur kan ha verdi på flere plan. Et av dem er dette:

«Det er øyeblikkene som ikke er en del av hverdagen, ikke en del av rutiner og mønstre vi beveger oss i til daglig, men noe som tar oss med til et annet sted, og gjennom det kanskje nærmere oss selv.» Teatersjef Nora Evensen.

Øyeblikkets opplevelse – ut av hverdagen/det vante – bare være til stede der og da!

Et slikt «øyeblikk» kan være Eldredagen (et samarbeid mellom kulturenheten og Nesbyen pensjonistforening) med gratis kake og kaffe i cafeen på kjøpesenteret og gratis forestilling i

Kulturhuset Banken etterpå. Finansiert av den statlige ordningen «Den kulturelle spaserstokken».

Kultur som forebyggende/sosialiserende aktivitet for barn og unge er et annet plan og det kan beskrives slik:

«I fritiden deltar barn og unge i ulike aktiviteter, som fritidsklubber, idrettslag, andre frivillige organisasjoner og en rekke andre kulturaktiviteter. Varierte fritidstilbud gir rom for at barn og ungdom med ulike interesser og ressurser kan utfolde seg og delta på egne premisser. Kommunene har et ansvar for å legge til rette for gode og varierte fritidsarenaer og møteplasser. Samtidig er dette en oppgave som krever samarbeid med frivillige organisasjoner og private aktører. Det er viktig å være oppmerksom på at mange barn og unge ikke deltar i det organiserte fritidslivet. Det må derfor også legges til rette for uorganisert aktivitet, for eksempel uteområder og åpne møteplasser der barn og unge selv kan ta initiativ til lek og aktivitet.»

Departementene, rundskriv Q-16/2013 «Forebyggende innsats for barn og unge».

Konkrete eksempler på det departementet skriver er:

- Samarbeid mellom kulturenheten og kulturskolen om Ungdommens kulturmønstring.
- Samarbeid mellom kulturenheten og skolene, hvor skolene får tilskudd til kulturprosjekter med egenaktivitet for elevene via den statlige ordningen «Den kulturelle skolesekken».

4 Medvirkning og målgrupper

Medvirkning:

Revidert plan har fått innspill fra:

Biblioteksjef

Faglig leder i Nesbyen og Flå kulturskole

Planen er sendt til disse for høringsuttalelse:

Barn- og unges kommunestyre

Skolene/kulturskolen

Biblioteket

Kommuneadministrasjonen v/teknisk enhet, næringsutvikler, rådmann

Buskerudmuseet

NTN

Nes kirke

Lag/foreninger

Nesbyen frivilligsentral

Revidert kulturplan skal til politisk behandling i Oppvekst-, skole- og kulturutvalget og kommunestyret.

Målgruppe:

Alle.

Følgende prioriteres:

Barn og unge

Lag og foreninger

De som trenger lavterskeltilbud (både ferdighetsmessig og økonomisk).

5 Utviklingstrekk

Befolkning:

Andelen eldre blir større, og det blir færre i yrkesaktiv alder. Dette bildet ønsker Nesbyen kommune å endre gjennom tiltak for å skape en balansert befolknings sammensetning.

Hovedmål – hentet fra kommuneplanens samfunnsdel (2018 – 2030):

- «1. Øke andelen innbyggere i aldersgruppa 18-50 år (i yrkesaktiv alder)
2. Aktive, selvstendige eldre
3. Gode levekår med like muligheter for alle
4. Sosial og fysisk aktiv hverdag for alle i nærmiljøet
5. Bedre psykisk helse gjennom livsmestring, sosialt fellesskap og aktivitet.
6. En trygg hverdag for innbyggerne
7. Forvalte natur, miljø og kulturverdier til beste for dagens og framtidens generasjoner
8. En kompetent, robust og endringsvillig kommuneorganisasjon»

Lokalsamfunn (hentet fra kommuneplanens samfunnsdel 2018 – 2030):

«Nesbyen skal være et levende lokalsamfunn med mer mangfold og bedre kvalitet i kultur- og velferdstilbudene der kommunen og frivillig sektor samarbeider om:

- Friluftsliv og fysisk aktivitet
- Kulturtilbud
- Møteplasser og nettverksbygging
- Sosiale oppgaver og fritidstilbud

Hvordan gjør vi det?

- Styrke samarbeidet mellom kommunen og frivilligheten, ved å legge til rette for og oppmuntres til frivillige initiativ.
- Utvikle en frivillighetspolitikk i dialog mellom kommunen og frivilligheten.
- Bedre rammevilkårene for lag og foreninger.
- Øke kompetansen i lag og foreninger.
- Motivere spesielt unge og innflyttere til å delta i frivillig arbeid»

Trender i samfunnet:

- ❖ Mye fokus på idrett, særlig fotball. Man kan se flere fotballkamper hver dag på TV hvis man har de rette kanalene.
- ❖ En del er trukket mot idretter/friluftsliv/aktiviteter som har stor grad av risiko/fart/spenning knyttet til seg: F.eks. fallskjermhopping, basehopping, fjellklatring, ekstremrafting, motorcross, downhill-sykling, snowboard, skateboard, kiting, paintball.
- ❖ Stadig flere vil bli et eller annet innen de kreative yrkene (musiker, skuespiller, designer, danser, journalist, filmregissør, forfatter, kokk m.m.)
- ❖ Kultur er lett tilgjengelig via mange flere plattformer enn før (internett: streaming av film og musikk/youtube/wimp/spotify), TV m/egne filmkanaler, sosiale media (facebook, twitter, instagram m.m.).
- ❖ En god del barn/ungdom deltar på mange forskjellige aktiviteter i fritiden: Flere typer idrett, kulturskolen (instrumentalopplæring/sang/dans), 4H, korps, band, riding, skyting, drama, ungdomsklubb, fotoklubb. For noen kan det være vanskelig å velge – det kan bli for mye! Trenden er også at familier velger uorganiserte/kommersielle

aktiviteter, dvs. aktiviteter som er uforpliktende og som ikke er avhengige av andre eller forutsetter hele lag/samarbeid.

- ❖ Det er en stadig økende andel av befolkningen som er for inaktive og overvektige. Dette skjer selv om flere enn før oppgir at de driver med fysisk aktivitet/trening. Hovedårsaken er at fysisk aktivitet i det daglige (til/fra/på jobb/skole/fritidsaktiviteter) er redusert mer. For den generelle folkehelsen er dette et problem! Samfunnsøkonomisk er det kostbart når stadig flere får livsstilssykdommer.

6 Temaområdene og våre viktigste utfordringer

Innenfor kulturområdet er det mange utfordringer og temaområder som er viktige å ta hensyn til.

I planen har vi valgt ut temaområdene:

- ❖ Biblioteket
- ❖ Kulturskolen
- ❖ Frivillig sektor
- ❖ Arrangement og møtesteder
- ❖ Kulturarven

Barn og unge er med som en viktig del av flere av temaområdene. Kultur og næring er tatt med i temaområdet *Arrangement og møtesteder*.

Innenfor disse områdene har vi valgt å sette fokus på:

- ❖ Gode friluftsområder i tilknytning til nye og eksisterende boligområder
- ❖ Tilbud om fysisk aktivitet for alle aldersgrupper og til alle årstider
- ❖ Tilgjengelighet for alle
- ❖ Tradisjonelle kulturtilbud for innbyggerne i Nesbyen, men også tilbud som gjør reiselivets aktører interesserte
- ❖ Lag/foreninger

Ivrige skiløpere i Nesfjellet

Turstien Hallingspranget. Fotograf: Lars Storheim

Hallingdal museum, avd. Nesbyen

7 Nesbyen bibliotek Embetsgarden

I 2021 ble folkebiblioteket og ungdomsskolebiblioteket slått sammen og det nye navnet ble Nesbyen bibliotek Embetsgarden. Begge bibliotekene ble flyttet til nye lokaler i Embetsgarden, med åpning 1. juni. Der er det tilrettelagt for mange typer sitteplasser og arbeidsplasser, med bl.a. møterom og studierom. Biblioteket har barneavdeling, ungdomsavdeling og spillrom. Biblioteket har fått nye, moderne møbler og er et trivelig sted å være. Biblioteket benytter også flerbruksrommet «Kaffistugu» i etasjen over til større arrangement/møter.

Bibliotekets samfunnsoppdrag er forankret i *Lov om folkebibliotek*. Her heter det blant annet at:

- Folkebibliotekene skal ha til oppgave å fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet, gjennom aktiv formidling og ved å stille bøker og andre medier gratis til disposisjon for alle som bor i landet.
- Folkebibliotekene skal være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt.
- Det enkelte bibliotek skal i sine tilbud til barn og voksne legge vekt på kvalitet, allsidighet og aktualitet.

I tillegg til å være folkebibliotek, er biblioteket også skolebibliotek for Nesbyen ungdomsskole. Dette samfunnsoppdraget er forankret i *Opplæringslova §9-2*: «Elevane skal ha tilgang til skolebibliotek. Departementet kan gi nærmere forskrifter.»

Forskrifta § 21-1. Tilgang til skolebibliotek sier dette:

«Skolen skal ha skolebibliotek med mindre tilgangen til skolebibliotek er sikra gjennom samarbeid med andre bibliotek. Bibliotek som ikkje ligg i skolen sine lokale, skal vere

tilgjengeleg for elevane i skoletida, slik at biblioteket kan brukast aktivt i opplæringa på skolen. Biblioteket skal vere særskilt tilrettelagt for skolen.»

Strategier for Nesbyen bibliotek Embetsgarden

- gjennom bøker og arrangement å gi folk tilgang til kunnskap og ideer
- å gi positive og overaskende arrangementsopplevelser
- å være et møtested for alle i Nesbyen kommune
- bidra til elevenes læring og utvikling i tråd med gjeldende læreplaner (overordnet del og fagplaner).
- utvikle nye samarbeidstiltak og prosjekter med barnehager og skoler
- å være en kilde til dybdekunnskap – en motsats til massemedienes klikkregime
- å formidle kunnskap om vår lokale kulturs historie og egenart

For å kunne gjennomføre flere av strategiene er det nødvendig med styrket bemanning: Tilsette barne- og ungdomsbibliotekar.

Brukergrupper

Bibliotekets brukergrupper er voksne, barn, ungdom, studenter, språklige minoriteter, barselgrupper, brukere med spesielle behov, elever og ansatte ved skolene, helsestasjonen, barnehagene, Elverhøy, Hallingdal museum, hyttenesninger og turister. Vi har også samarbeid med lag og foreninger i Nesbyen, spesielt Nes historielag. Biblioteket har ca. 950 faste lånere (kommunen har 3.275 innbyggere pr. 1. kvartal 2022). I tillegg kommer de som kun besøker oss og bruker andre tjenester.

Bibliotekets medier

Utlån av bøker, lydbøker, filmer, tidsskrifter, aviser. Dette har vi både i fysisk form og digitalt.

Digitale tjenester:

Bookbites: e-bøker og e-lydbøker

Libby: e-bøker og e-lydbøker på engelsk

Pressreader: utenlandske aviser og tidsskrifter

Filmoteket: utlån av filmer på nett

Det gis tilbud om hjelp til informasjonssøking og utvalg/innlån fra andre bibliotek.

Det gis også litteraturformidling til Frivilligsentralen, barnehageansatte og skoleklasser.

Bibliotekets tjenester til ungdomsskolen

Boksamling med ny og aktuell litteratur. Formidling og faste bokpresentasjoner for alle trinn, jevnlig bibliotekbesøk for klasser og grupper. Samarbeid med norskseksjonen/bibliotekansvarlige og ledelsen ved skolen. Samarbeid om tiltak i den kulturelle skolesekken.

Arrangement og aktiviteter

Biblioteket har de siste årene hatt en rekke arrangement for alle aldersgrupper. Av faste arrangement kan nevnes datahjelp, sjakk-kveld og litteratur-yoga. Vi har også forfatterbesøk, kurs og foredrag, samt teater og eventyrstund for barn.

Sommerles er en lesekampanje for barn 1.-7. trinn som er veldig populært og vi har høy deltakelse blant barn i vår egen kommune, men også fra hyttenesninger.

MÅL

- ❖ Nesbyen bibliotek skal være en møteplass og kilde til kunnskap, kjennskap og gode opplevelser for alle i Nesbyen kommune
- ❖ Nesbyen bibliotek skal inspirere til leselyst for folk i alle aldre
- ❖ Bli årets bibliotek 2025

TILTAK

- ❖ Økte stillingsressurser: Barne-/ungdomsbibliotekar (100 %)
- ❖ Utvikle tjenestene ved å samarbeide med barnehager, skoler, næringsliv, lag og organisasjoner m.fl. for å styrke leselyst/leseglede
- ❖ Ha gode nettsider med det nyeste av e-tjenester
- ❖ Faglig samarbeid med bibliotekene i Hallingdal
- ❖ Økt budsjett til innkjøp av papirbøker, e-bøker, e-lydbøker, tidsskrifter og aviser – for alle brukergrupper.
- ❖ Meråpent bibliotek (ubemannet bibliotek som er åpent utenom ordinær åpningstid).

8 Kulturskolen

Danseforestilling med kulturskolen i Kulturhuset Banken 2022. (foto: Astrid Tætti Eidal)

Kulturskolens samfunnsoppdrag er som tidligere nevnt forankret i Opplæringslovens paragraf § 13 – 6.

I tillegg er det kommet en stortingsmelding om barne- og ungdomskultur (Meld. St.18, 2021/2021) siden forrige kulturplan ble vedtatt, Denne meldingen vier et helt kapittel til kulturskolen, og sier bl.a:

Regjeringa vil

- *at visjonen for kulturskolen skal vere «Kulturskole for alle»*
- *at kulturskolen skal vere open for personar i alle aldrar. Primærmålgruppa er barn og unge i alderen 0–19 år, og barn og ungdom i skolealder skal prioriterast.*
- *at kulturskolen skal vere både ein skoleaktivitet, ein kulturaktivitet og ein fritidsaktivitet*
- *at det bør vere eit politisk mål for kulturskolen at kommunane har eit breiddetilbod og eit kjernetilbod*
- *oppmode til at nokon kulturskolar i kvart fylke/region tek eit særskilt ansvar for fordjupningstilbodet der det er behov for det*
- *oppmode kulturskolane til å jobbe med å rekruttere breiare for å nå ut til alle barn og unge*
- *oppmode kulturskolane til å jobbe for å tilby eit breitt spekter av kulturuttrykk og tilbod i porteføljen sin*

Kulturskolen skal gi et tilbud av høy faglig og pedagogisk kvalitet og representere en vesentlig fordypning utover det obligatoriske skoleverket. Opplæring i kulturskolefagene er individuelt tilpasset, langsiktig innrettet og kan gi elever en livslang interesse, for noen også et grunnlag for yrkesutdanning innen kunstfag.

Kulturskoletilbudet har en bredere kunstfaglig portefølje enn grunnopplæringen og retter seg i hovedsak mot barn og unge i alderen 4 – 19 år. Kulturskolens programtilbud skal ivareta læring, opplevelse, kreativitet og formidling på alle nivå gjennom bred rekruttering og planmessig opplæring. Tilbudene skal være relevante for elever som ønsker å kvalifisere seg for videregående opplæring og høyere utdanning innen kunstfag. Som lokalt ressurscenter skal kulturskolen også medvirke til å styrke kulturell kompetanse og utfoldelse i lokalsamfunnet gjennom forpliktende samarbeid med skole-, kultur- og helsesektoren.

Hovedutvalg for oppvekst, skole og kultur vedtok i sak 9/17:

«Rammeplan for kulturskolen- Mangfold og fordypning" gjøres gjeldende som overordnet plan for Nesbyen og Flå kulturskole og danner grunnlag for utvikling av lokale læreplaner i kulturskolen.

Kulturskolen gir i dag tilbud innen musikk og dans, men det er ønskelig også å gi tilbud innen rammeplanens andre hovedområder: teater, visuelle kunstfag og skapende skriving. For å oppfylle rammeplanens intensjoner om å tilby fordypningstilbud til de flinkeste elevene er vi avhengige av å delta i forpliktende regionalt samarbeid, fordi det er relativt få elever i denne målgruppen i hver kulturskole i Hallingdal. Disse elevene får tilbud gjennom Hallingdal Dansekompagni og Ung Musikk (hele Viken). Det påhviler kulturskolene i regionen et ekstra stort ansvar for denne elevgruppen siden det ikke er tilbud innen dans eller musikk på de videregående skolene i Hallingdal.

For å sikre høy kvalitet på tilbudene ønsker kulturskolen å være en attraktiv arbeidsplass for lærere med høy kunstfaglig og pedagogisk kompetanse. Der er avgjørende at vi kan tilby store stillingsstørrelser, alene eller i langsiktig forpliktende samarbeid med grunnskolen, andre kommunale etater og de andre kommunene i regionen.

Kostnaden på dette tilbudet bør vurderes i lys av mulig ekskludering av barn og unge fra familier med lav inntekt, siden målet med kulturskolen er at den skal være et tilbud for alle.

MÅL
<ul style="list-style-type: none">❖ Gi alle muligheten til å delta i kulturskolen❖ Gi et langsiktig og kvalitativt godt undervisningstilbud innenfor musikk og dans❖ Utvide undervisningstilbudet i tråd med anbefalingene i Rammeplan for kulturskolen❖ Styrke kulturskolens rolle som lokalt ressurscenter for fritidskulturlivet og andre kommunale etater
TILTAK

- ❖ Unngå at prisnivået virker ekskluderende, f.eks. sammenlignet med andre kommuner i regionen
- ❖ Videreutvikle fordypningstilbud til viderekommende elever
- ❖ Utvikle flere lavterskeltilbud på begynnernivå, f.eks. i samarbeid med SFO
- ❖ Utvide kulturskolens tilbud til å dekke flere fagområder
- ❖ Sikre stabil lærerdekning av lærere med høy kunstfaglig og pedagogisk kompetanse, ved å tilby bl.a. faste 100% stillinger og undervisningstider som ikke bare er på ettermiddag/kveld.

Kulturskolen med full blås under festspillfrokosten (foto: Astrid Tætti Eidal)

9 Frivillig sektor

-et miljø å trives i

(Foto: Nesbyen IL)

Norge har lange og stolte tradisjoner innen frivillighet og organisasjonsvirksomhet. Den frivillige arbeidsinnsatsen i lag og foreninger alene tilsvarer 142.000 årsverk (SSB pr. 2017). I tillegg kommer annen ulønnet aktivitet, et felt som også er omfattende. Frivilligheten favner svært mye, men et fellestrekk er at innsatsen er basert på lyst, eller på et ønske om å bidra til fellesskapet.

Foreningskultur står sterkt i Nesbyen. Vi har ca. 55 – 60 registrerte lag og foreninger med god geografisk spredning i hele kommunen. I tillegg finnes mange uavhengige grupperinger. Interessefeltet innen den frivillige aktiviteten i Nesbyen er bredt, med musikk og idrett i spissen. Korpsmiljøet i kommunen går helt tilbake til 1891 og er fortsatt sterkt, med godt samarbeid med kulturskolen de senere år. Det er flere band i kommunen og disse bidrar bl.a. under Festspillene i Nesbyen, julejam, åpen mic. (arrangeres på utestedet På hjørnet), Hallingmarken. Nesbyen har også fostret profesjonelle musikere innen mange sjangre, blant annet folkemusikk, black-metall og jazz. Innen idretten er Nesbyen IL, Bromma IL og Nes og Bromma skytterlag viktige aktører, og lett tilgjengelighet til flott natur, sommer som vinter, innbyr også til friluftsliv og annen fysisk aktivitet. Det finnes også en god del andre lag, med fokus på scenekunst, friluftsliv, historie, visuell kunst, håndverk og kulturarv, for å nevne noe. Flere interesseorganisasjoner og velforeninger er her også, samt en egen frivilligsentral. Viktigheten av hva frivillige gjør for Nesbyen kan ikke overvurderes. Frivillig aktivitet bidrar i stor grad til økt livskvalitet for innbyggerne, og er en uunnværlig støttespiller for Nesbyen kommune. Det er ønskelig å videreutvikle samarbeidet med frivillig sektor. Hovedfokus for kommunens økonomiske støtte er musikklivet, idrettsmiljøet og Nesbyen Frivilligsentral, men vi skal også være der for de andre. Dagens stadig mer individualiserte samfunn utfordrer tradisjonell frivillighet og dugnadsmentalitet. Vårt mål er å bevare frivillighetskulturen med en moderne innfallsvinkel.

MÅL

- ❖ Nesbyen skal være et levende lokalsamfunn med mer mangfold og bedre kvalitet i kultur- og velferdstilbudene der kommunen og frivillig sektor samarbeider om:
 - Friluftsliv og fysisk aktivitet
 - Kulturtilbud
 - Sosiale oppgaver og fritidstilbud
- ❖ Bedre rammevilkårene for lag og foreninger i Nes.
- ❖ Bidra til å øke kompetansen i lag og organisasjoner.

- ❖ Tilrettelegge for å introdusere målgruppene, spesielt unge og innvandrere, i foreningskultur.
- ❖ Gjøre det enklere for nye innbyggere å involvere seg i frivillighet.
- ❖ Bidra til at lag og foreninger tar vare på egne lagshus/grendehus og lignende.
- ❖ Nesbyen kommune skal i samarbeid med lag, foreninger og NTN legge til rette for merking, skilting og drift av turløyper og friluftsområder.
- ❖ Nesbyen kommune skal
 - i samarbeid med skolene, lag og foreninger, legge til rette for vedlikehold og investering i idrettsanlegg.
 - tilstrebe å øke de økonomiske rammer for et bredest mulig tilbud om fysisk aktivitet.

TILTAK

- ❖ Nesbyen konsertforum er en organisasjon som holder musikkarrangement på ulike steder i Nesbyen. Kommunal støtte gis til et av hovedarrangementene her, Festspillene i Nesbyen.
- ❖ Samarbeidsavtaler med Nesbyen IL, Nesbyen skolekorps og Nesbyen Frivilligsentral videreføres/utvikles.
- ❖ Bruke kommunale kulturarbeidere ut mot lag og foreninger (for eksempel kulturskolelærere som dirigent i kor/korps)
- ❖ Samarbeide med det frivillige om bruk av midler fra ordningene Den kulturelle spaserstokken/Den kulturelle skolesekken.
- ❖ Friluftsliv/idrett: Se Idebank til ytterligere tiltak. Se også «Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2019 - 2029». Friluftsliv: Her er det utviklet en rekke sykkelstier/turstier, bl.a. Hallingspranget, som er en 15,5 km lag tursti fra Syningen – Nesbyen sentrum.
- ❖ Det er en målsetting å øke den årlige økonomiske støtten fra kommunen til lag/foreninger. Legges inn som forslag i budsjettarbeidet.

Skiaktivitet i Natten alpinanlegg

«Moyka» (Monika Engeseth), Festspillene i Nesbyen 2022, (foto: Astrid Tætti Eidal)

*Toppidrettsutøver Marte Mikkelsplass, Bromma IL.
Fra junior-VM 2022 (foto: Privat).*

10 Arrangement og møteplasser

Nesbyen skal ha mange arrangementer og festivaler, og vil som følge av det være en attraktiv møteplass for handel og næringsliv, idrettsaktiviteter og kulturelle opplevelser. Dette handler om å skape stedet Nesbyen. Nesbyens flotte arrangementer er av betydning for hvordan vi kan få satt Nesbyen på kartet, regionalt og nasjonalt. Kjerringtorget er et slikt arrangement som gjør at landsbyen Nesbyen settes på kartet i løpet av to dager hvert år. Det er viktig å videreutvikle våre arrangement slik at arrangementene kan ha en styrke i hverandre. Det finnes mange gode eksempler fra hele landet på hvordan kultur og opplevelser brukes aktivt i arbeidet med å utvikle spennende og attraktive steder. Dette kan være næringsutvikling og bedriftsetableringer, men også tiltak som i første omgang er med på å styrke identitet og en positiv opplevelse av stedet.

Kultur og næring: Ved å satse på en næringsutvikling som også er basert på kultur, opplevelse og fritid vil dette være med å gi identitet og attraktivitet til Nesbyen. Slik kulturbasert næring gjør at Nesbyen blir interessant som bosted og vil kunne skape et sted der en har lyst til å bo, jobbe eller besøke. Når sirkelen er sluttet kan det igjen gi annet næringsliv ønske om å etablere seg. Her kan den fysiske kulturarven med kulturminner og kulturmiljøer være viktige ressurser både for kulturnæringene, lokalsamfunn og regioner. Her i Nesbyen har vi utviklet galleriet og kunstvandringen «Kunstlandskap Nesbyen», hvor temaet er Hans Fredrik Gude og nasjonalromantikken. Vi ønsker å ta tak i Nesbyens historiske røtter, kulturarrangementer og Nesbyens kulturelle karakter og skape en dynamikk mellom kultur og næring. Målet er å ta vare på Gamle Nes som et unikt og levende sentrumsmiljø, utvikle gode arenaer for samarbeid og samhandling mellom kultur og næring for derigjennom å skape det gode stedet for vekst og utvikling.

Det er også ønskelig å legge til rette slik at Nesbyen kommune blir en kommune hvor utøvende og skapende kunstnere ønsker å bo og arbeide. Vi skal være en aktiv tilrettelegger, medspiller og bruker av profesjonell og skapende kunst.

MÅL
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Legge til rette for arrangement og aktiviteter i sentrum ❖ Utvikle Nesbyen til en kulturdestinasjon. ❖ Nesbyen skal være et levende lokalsamfunn med mer mangfold og bedre kvalitet i kultur- og velferdstilbudene der kommunen og frivillig sektor samarbeider om: -Møteplasser og nettverksbygging
TILTAK
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Skape gode møteplasser for barn- og unge. Skolegården/Nesbyen idrettssenter er et satsingsområde, hvor det planlegges lavterskelaktiviteter-/anlegg. Å utvikle et lekeområde for barn på Indre Torg er ønskelig. ❖ Opprettholde Nesbyen kino med dagens filmtilbud ❖ Bruke Kulturhuset Banken til flere åpne arrangement – i samarbeid med Nesbyen konsertforum og andre aktører. ❖ Sikre driften av junior- og ungdomsklubben ved Mortensløkka ungdomshus. Tilby et større mangfold av aktiviteter på junior- og ungdomsklubben, ved å etablere aktivitetsgrupper med juniorer/ungdommer. ❖ Opprettholde og helst øke den økonomiske støtten til private arrangører.

Hallingmarken 2022. (Design av plakate: Hallingdal Trykk AS)

Rockabilly Rumble 2022 (Foto: Thomas Mørch)

God aktivitet under Kjerringtorget (Foto: Vibeke Hjørnevåg)

Nesbyen hornmusikklag i aksjon under Festspillene i Nesbyen:

*Festspillene i Nesbyen 2022: Rock n' roll fra Nesbyen, «Swedish Blonde», ved to av dem.
(Foto: Anna Huseby)*

11 Kulturarven

Nesbyen har unik og verneverdig kulturarv. Denne kulturarven har stor verdi i lokalsamfunnet og har i tillegg potensial for å fange interesse både nasjonalt og internasjonalt. Gamle Nes, Hallingdal museum og kulturlandskapet finnes ingen andre steder enn akkurat her i Nesbyen. Vår plass i nasjonalromantisk kunsthistorie er også særpreget. Verneverdig kultur finnes og i det som tidligere var hverdagslig. Tradisjonskost, fortellinger og "hermu", draktradisjoner, folkemusikk, dialekt og håndverk er eksempler på slikt.

Å ta vare på og utvikle Gamle Nes og Sorenkrivergården er et av flere satsninger som må til for å vitalisere sentrum og kunne gjøre Gamle Nes til et kunsthistorisk viktig sted på veien mellom øst- og vest. Det er en utfordring å ta vare på denne arkitekturen og vedlikeholde bygningsmassen i Gamle Nes, både den som kommunen eier selv og den som er privateid. Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer bør følges opp med egnede tiltak.

Fortiden er viktig å kjenne for å forstå samtiden. Gjennom kulturarven kan vi lære hvem nesningen var, og finne mer ut om hvem hun/han har blitt. Opplevelse og kunnskap knyttet til kulturarven er viktig for å kunne ta vare på det som er verdifullt. Kommunen har realisert prosjektet «Kunstlandskap Nesbyen» som omhandler nasjonalromantikken og Hans Gude sin tilknytning til Nesbyen. Prosjektet inkluderer galleriet/utstillingen, «Inn i Kunsten» og «Kunstvandring Nesbyen». Driftsansvaret er overdratt til Buskerudmuseet. Det er en målsetting å videreutvikle Kunstlandskap Nesbyen til et helhetlig kunstfaglig tilbud med flere utstillinger etc., i samarbeid med Buskerudmuseet, ved å ta i bruk hovedbygget og tunet i Sorenskrivergården også.

Planen legger også vekt på vår kristne kulturarv. Nes kirke er kommunens fremste og vakreste kulturbygg. Kirken som institusjon og kulturbærer skal få støtte slik at den fortsatt kan brukes til konserter. Det er også kommunens ansvar, ved støtteordninger og tilskudd, å bidra til at restaureringsarbeidet og vedlikehold gjennomføres. Foreningsliv og frivillig arbeid er nært knyttet til de verdier kirken står for. Ut fra den og i nært samarbeid, springer også den frikirkelige aktivitet. Den kulturaktivitet de står for gjennom frivillig arbeid blant barn og unge og ved jevnlig og organisert institusjonsbesøk på Elverhøy, er et verdifullt kulturtilbud, bygget på vår kristne kulturarv.

MÅL
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ta vare på og utvikle Nesbyens historiske røtter for å løfte fram egenart og identitet. ❖ Verne om Gamle Nes og andre verneverdige bygninger med høy kulturhistorisk verdi, både i kommunal og privat regi. ❖ Utvikle Kunstlandskap Nesbyen. ❖ Redusere tap av verneverdige kulturminner og kulturmiljøer. ❖ Øke kunnskapen om og interessen for lokalhistorie, kulturminner/kulturmiljøer og bruke disse som en ressurs for næringsutvikling.
TILTAK
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Være restriktiv med rivingstillatelse av bygninger med høy kulturhistorisk verdi. Slike saker sendes til høring hos fagmyndigheten i fylkeskommunen før avgjørelse fattes. ❖ Bygdearkiv etableres av Nes historielag i underetasjen i Embetsgarden (i samarbeid med biblioteket). ❖ Støtte bokutgivelser, konserter, kurs og annen aktivitet som er knyttet til kulturarv- og vern, spesielt med lokal tilknytning. ❖ Buskerudmuseet legger frem forslag til hvordan Sorenskrivergården med uteområdet kan benyttes for å utvikle Kunstlandskap Nesbyen videre. ❖ Opprettholde støtten til Buskerudmuseet. ❖ Gjøre det enklere å finne frem til severdigheter i Nesbyen, gjennom bedre skilting og kart som er lett tilgjengelig på internett/facebook/andre digitale plattformer. ❖ Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer (2020 -2030) er utarbeidet.

12 Vedlegg

12.1 Tabell for gjennomførte og planlagte tiltak som er listet opp under det enkelte temaområde i planen. Revidert i 2022.

Tiltak	Status (gjennomført/påbegynt/ikke påbegynt)	Kommentarer
Biblioteket		
Økt stillingsressurs: Barne- og ungdomsbibliotekar 100% stilling	Ikke påbegynt.	Mangler finansiering.
Utvikle tjenestene ved å samarbeide med barnehager, skoler, næringsliv, lag og organisasjoner for å styrke leselyst/leseglede	Påbegynt .	Samarbeider med barnehager, skoler og lag/organisasjoner. Begrenset aktivitet – mangler finansiering/ personale.
Ha gode nettsider med det nyeste av e-tjenester.	Påbegynt.	Det jobbes med utvikle nettsidene videre. Har også Facebook-profil.
Faglig samarbeid med bibliotekene i Hallingdal.	Gjennomført.	Løpende samarbeid + møter, faglig oppdatering m.m.
Økt budsjett til innkjøp av papirbøker, e-lydbøker, tidsskrifter og aviser – for alle brukergrupper	Påbegynt.	Fortsatt behov for økt budsjett for å nå alle brukergrupper.
Meråpent bibliotek (ubemannet bibliotek som er åpent utenom ordinær åpningstid)	Ikke påbegynt.	Utstyr til bruk i meråpent bibliotek kjøpes inn i løpet av 2022. Forventes å starte 2022/2023
Kulturskolen		
Unngå at prisnivået virker ekskluderende, f.eks. sammenlignet med andre kommuner i regionen.	Ikke påbegynt.	Tiltak særlig rettet mot lavinntektsfamilier. Mangler finansiering for å kunne senke avgiften for elevene.
Videreutvikle fordypningstilbud til viderekommende elever	Påbegynt.	Tilbud innenfor teater, visuell kunst eller skapende skriving er ønskelig. Krever lønnsmidler eller midler til å kjøpe tjenester fra samarbeidspartnere.
Utvikle flere lavterskeltilbud på begynnernivå, f.eks. i samarbeid med SFO	Ikke påbegynt.	

Utvide kulturskolens tilbud til å dekke flere fagområder	Ikke påbegynt.	Mangler finansiering av lærere/instruktører.
Sikre stabil lærerdekning av lærere med høy kunstfaglig og pedagogisk kompetanse.	Gjennomført	Viktig at lønnsmidler /kjøp av tjenester hos andre kommuner opprettholdes.
Frivillig sektor		
Nesbyen konsertforum er en organisasjon som holder musikkarrangement på ulike steder i Nesbyen, f.eks. Gøtt pøb, Kulturhuset Banken, Nystølkroken kafe.	Gjennomført.	Hatt ulike arrangementer.
Samarbeidsavtaler med Nesbyen IL, Nesbyen skolekorps og Nesbyen frivilligsentral videreføres/utvikles.	Påbegynt.	Samarbeidsavtaler er videreført. Samarbeidsavtale mellom NIL/frivilligsentral og kommunen vedr. Utlånsbua er også inngått. Partnerskapsavtale mellom NIL og kommunen vedr. Aktive lokalsamfunn er også inngått.
Bruke kommunale kulturarbeidere ut mot lag og foreninger (for eksempel kulturskolelærere som dirigent i kor/korps).	Påbegynt.	Dette tiltaket er delvis gjennomført gjennom samarbeid mellom kulturskolen og Nesbyen skolekorps. Biblioteket samarbeider også med frivillig sektor, kan videreutvikles.
Samarbeide med det frivillige om bruk av midler fra ordningene Den kulturelle spaserstokken/Den kulturelle skolesekken (DKS).	Påbegynt.	Kulturkontoret og Nes pensjonistforening samarbeider om Eldredagen. Skolene bruker i enkelte prosjekter musikere/kunstnere i sin DKS-prosjekter. Dette samarbeidet kan utvikles enda mer.
Friluftsliv/idrett: Se «Idebank til ytterligere tiltak» og «Kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet 2019 – 2029». Friluftsliv: Her er det utviklet en rekke	Gjennomført i.h.t. kommunedelplanen - for anleggsåret 2022, prioriterte tiltak*	* Med unntak av Trimpark v/Nesbyen idrettscenter.

sykkelstier/turstier, bl.a. Hallingspranget (15,5 km lang tursti fra Syningen – Nesbyen sentrum) og i Trytetjernområdet		
Det er en målsetting å øke den økonomiske støtten fra kommunen til lag/foreninger. Legges inn som forslag i budsjettarbeidet.	Ikke påbegynt.	Redusert budsjett pga. vedtak om kommunale innsparinger. Mangler finansiering.
Arrangement og møteplasser		
Skape gode møteplasser for barn- og unge. Skolegården/Nesbyen idrettssenter er et satsingsområde, hvor det planlegges lavterskelaktiviteter/anlegg. Å utvikle et lekeområde for barn på Indre Torg er også ønskelig.	Lavterskelaktiviteter/-anlegg: Påbegynt Lekeområde Indre Torg: Ikke påbegynt	Noen av aktivitetselementene er på plass i skolegården. Eventuell fullfinansiering av lavterskelaktiviteter/-anlegg blir en del av budsjettprosessen 2023.
Opprettholde Nesbyen kino med dagens filmtilbud.	Gjennomført.	Tilbud utvidet med dagkino.
Bruke Kulturhuset Banken til flere åpne arrangement – i samarbeid med Nesbyen konsertforum og andre aktører.	Påbegynt.	Det er gjennomført enkelte konserter i samarbeid med privatpersoner og Hjørnet live.
Sikre driften av junior- og ungdomsklubben ved Mortensløkka ungdomshus. Tilby et større mangfold av aktiviteter på junior- og ungdomsklubben, ved å etablere aktivitetsgrupper med juniorer/ungdommer.	Påbegynt.	Drift av junior- og ungdomsklubb er opprettholdt på samme nivå som tidligere. Det foreligger planer om kjøkkengruppe (matlaging) – er ikke iverksatt. Sammen med styret i ungdomsklubben vil kulturleder planlegge andre aktivitetsgrupper.
Opprettholde og helst øke den økonomiske støtten til private arrangører.	Ikke påbegynt.	Mangler finansiering til å øke den økonomisk støtten. Tilskudd til Festspillene i Nesbyen ble redusert i 2020.
Kulturarven		
Være restriktiv med rivingstillatelse av bygninger med høy kulturhistorisk verdi.	Gjennomført.	Gjennomført i den forstand at alle slike saker sendes til høring hos fagmyndigheten i fylkeskommunen før avgjørelser fattes.

Bygdearkiv etableres av Nes historielag i underetasjen i Embetsgarden (i samarbeid med biblioteket).	Ikke påbegynt.	
Støtte bokutgivelser, konserter, kurs og annen aktivitet som er knyttet til kulturarv- og vern, spesielt med lokal tilknytning.	Gjennomført.	Innvilges løpende fra en mindre kommunal budsjettpost.
Buskerudmuseet legger frem forslag til hvordan Sorenskrivergården med uteområdet kan benyttes for å utvikle Kunstlandskap Nesbyen videre.	Påbegynt.	Driftsavtale mellom museet og kommunen inngått. Det tas sikte på at forslag legges frem for politisk behandling høsten 2022.
Opprettholde støtten til Buskerudmuseet.	Gjennomført.	
Gjøre det enklere å finne frem til severdigheter i Nesbyen, gjennom bedre skilting og kart som er lett tilgjengelig på internett/facebook/andre digitale plattformer.	Ikke påbegynt.	
Kommunedelplan for kulturminner og kulturmiljøer (2020 – 2030) er utarbeidet.	Gjennomført.	Vedtatt i kommunestyret - sak 39/2021 i møte den 24.06.2021.

12.2 Idebank til ytterligere tiltak (rev. 2022)

Temaområder	Ansvar
Bibliotek	
<p>Åpningstider. Meråpent bibliotek bør evalueres etter en tid for å se på om dette tiltaket også kan gjelde for ungdom som er 17 år og yngre. Det skal vurderes om åpningstidene kan forskyves, slik biblioteket kan holde åpent lenger om ettermiddagen.</p>	
<p>Planmessig litteraturformidling via institusjoner som barnehagene, skolene, og andre grupper, som fremmedspråklige. Dette forutsetter flere ansatte og mulighet til kontinuerlig kompetanseheving</p>	
Kaffeautomat	
<p>Drifte lesesirkler for barn, ungdom og/eller minoritetsspråklige</p>	
Datakurs for nybegynnere	
<p>Minikonsserter, kan kombineres med lysbildevisning eller lyrikkopplesning, men kan også stå alene.</p>	
Lesekampanje for ungdom sommerstid	Samarbeid med biblioteka i Hallingdal
<p>Arena for debatt – biblioteket kan brukes til tema- og debattmøter</p>	
<p>Politikernes/Ordførerens time - Møt de folkevalgte/ordføreren en gang i måneden og samtale om utvikling av Nesbyen.</p>	Samarbeid med ordfører/andre politikere
<p>Skjulte skatter i Hallingdal – vise fram historien vår, naturen vår, lokal litteratur, lokale produsenter osv.</p>	Samarbeider med Buskerudmuseet avd. Nesbyen, Nes historielag o.a.
<p>Lokal & lovende – vise frem nybegynnere/hobbykunstnere innen litteratur, musikk, kunst</p>	Biblioteket samarbeider med kulturleder og kulturskolen.
<p>Bok til alle-bibliotek: Utvidet og lett tilgjengelig samling for både voksne og barn som har utfordringer med å lese.</p>	

Kulturskolen	
<p>Kulturskolen har et tilbud som begrenser seg til Musikk og Dans, som bare er to av fagområdene i rammeplanen. Å få satt i gang tilbud innenfor f. eks. teater, visuell kunst eller skapende skriving vil kreve lønnsmidler, som kan brukes til å få tilsatt lærere i samarbeid med nabokommuner eller kjøpe tjenester fra samarbeidspartnere, f. eks. Buskerud Teater. Lavterskeltilbud i samarbeid med både skole, SFO og ungdomsklubb kan være viktige tiltak for å bedre rekruttering, og for å tilrettelegge for nybegynnere som ikke lenger er på småtrinnet på barneskolen. Kulturskolen har generelt for lav gjennomsnittsalder på elevmassen og må jobbe både med å beholde elever, og rekruttere oppover i alder.</p>	
<p>Folkemusikk og folkedans i kulturskolen. For å få til dette må det settes av økonomiske ressurser (lønnsmidler) til å tilsette lærere (ikke instruktører) regionalt for å styrke rekrutteringen til folkemusikk. Dette må ses i sammenheng med det initiativet som Martin Myhr på vegne av folkemusikkmiljøet har etterlyst fra alle kommunene i flere år. Det er pr. i dag ikke etterspørsel etter folkemusikktilbud i kulturskolen, og det betyr at man må sette inn økonomisk ressurser som ikke gir inntjening på kort sikt for å få til dette.</p>	
<p>Videreutvikle samarbeidet mellom kulturskolene i Hallingdal for å bedre tilbudet til viderekommende elever. Kulturskolene i Hallingdal har samarbeidet om Hallingdal dansekompani i mange år, og er fra 2022 inne i tiltaket «Ung musikk» og har fått tilsatt egen regionkoordinator for dette arbeidet.</p>	

Kulturskolen har fra høsten 2022 satt i gang et samarbeid med Nesbyen Barneskole slik at alle klassetrinn treffer kulturskolens danselærer jevnlig. Kulturskolen vil se på om vi kan få til gratis-/lavterskeltilbud i dans i samarbeid med ungdomsklubben på Mortensøkka ungdomshus.	
Korte kurs kan være et mulig marked for kulturskolen. Vi må se på om dette kan være en av flere tilnærminger til problemstillingen med å rekruttere og beholde elever. Det er stadig færre som ønsker å holde på med ting over lang tid, noe som jo er typisk for tradisjonell kulturskolevirksomhet.	
Markedsføring av tilbudene inn mot barn/unge styrkes. Kulturskolen må bli bedre på markedsføring i sosiale medier som treffer ungdom.	
Videreutvikle tilbud innen digitale musikkverktøy.	
Tiltak for å danne band. Profesjonelle musikere på besøk i Nesbyen kan være en ressurs for elever som allerede er i bandmiljøet. Rekruttering til bandmiljøet er en utfordring som krever at en har økonomiske ressurser til å sette inn instruktører på lavterskeltilbud der ungdommer er, f.eks. på ungdomsklubben. Band har vært tilbud i kulturskolen i mange år, men har ikke hatt søkere de siste 4 årene.	
Frivillig sektor/aktivitetsområder	
Bidra til å spre/øke kompetanse i lag/organisasjoner.	
Nesbyen frivilligsentral. Tilbudene i frivilligsentralen må synliggjøres mer – vise at	

det er tilbud til forskjellige alders-/interessegrupper.	
Lag- og foreninger bør presentere seg selv ved større arrangement, så som Hallingmarken, 17. mai (borgertoget), eget «presentere seg»-arrangement i idrettshallen.	
Idrett og friluftsliv	
Ny kunstgressbane eller fotballhall på Nesbyen idrettssenter vurderes.	Ansvar: Nesbyen IL/Nesbyen kommune
Gi tilbud om flere typer idrettsgrupper: Volleyball- og basketballgrupper, kampsport, svømmegruppe. Nesbyen IL har noe tilbud om kampsport.	Idrettslagene
Egen bane/trase for snøscooterkjøring.	
ATV (firehjuling)-bane.	
Motorcrossbane	Nesbyen kommune/Nesbyen motorklubb
Paintballbane. F.eks. i Trytetjernområdet	
Arrangementer og møtesteder	
Bruke sosiale medier aktivt. Det gjør at publikum lettere finner fremt til hva som skjer og når.	Ansvar: Arrangører
Mer markedsføring mot hyttebefolkningen. Også her bruke sosiale medier.	Ansvar: Arrangører
Det trengs mer penger i støtte til de som arrangerer noe. Kan fordeles over kulturbudsjettet etter søknad. Det er også ønskelig at næringslivet bidrar med mer i støtte!	Ansvar: Kulturenheten/politiske organer/næringslivet
Det er et ønske at ungdom får være med og bestemme når det skal velges artister til f.eks. Hallingmarken og Festspillene i	

Nesbyen. Her kan ungdom tas med i arrangementskomiteen for arrangement. Billettprisen på arrangement for barn-/unge bør være lav.	
Barn og unge:	
Ungdommens kulturmønstring (UKM). Lokalmønstringer kan arrangeres hvis Nesbyen kan fortsette samarbeidet Gol kommune, hvor disse to kommunene slår seg sammen om felles mønstring.	Ansvar: Kulturenheten/i samarbeid med kulturskolen.
Ung scene, dans og kunst. Gi unge som vil spille musikk muligheten til å vise seg frem – «scenen» kan være på Mortensløkka ungdomshus, i Kulturhuset Banken, «På hjørnet», Embetsgarden (Kaffistugu) og Sorenskrivergården. Tilsvarende arena for dans kan være i Kulturhuset Banken. Unge kunstnere kan bruke gallerier i Nesbyen (Nystugu, Sorenskrivergården, Bjørnsenhuset m.fl.). Tilbudet er i delvis i gang:: Nesbyen konsertforum arrangerer «åpen mic.» med jevne mellomrom på utestedet «På hjørne». Her kan alle som vil fremføre ulike kulturuttrykk, så som musikk, dans, poesi.	Nesbyen konsertforum Kulturskolen Kulturenheten
Kurs for ungdom. Arrangere kurs/seminar (i helger/ferier) for de som vil utvikle seg videre. Det være seg innen musikk, foto, maleri, drama, dans, skrivekurs (litteratur), E-sport. Tilbudet er delvis i gang. Markedsføring av kursene må gjøres i større grad i sosiale media – på de plattformene som brukes av barn/unge.	Ansvar: Kulturenheten./kulturskolen/lag/foreninger
Det er et ønske om å få E-sport inn i mer organiserte former og med et regelmessig tilbud (f.eks. ukentlig tilbud).	

Videreutvikle/rehabiliter Mortensløkka ungdomshus: Flere tilbud, utvidet åpningstid. Utvendig og innvendig opp-pussing.	Ansvar: Kulturenheten/teknisk enhet
Møteplass for eldre ungdom	
Ski-/heiskort i Natten alpinanlegg må bli billigere for barn og unge.	
Hallingdal Krets. Felles forum for ungdomsklubbene i Hallingdal. Jobbe med regionale arrangement for ungdom	Ansvar: Kulturenheten
Kultur og næring:	
Aktiv bruk av profesjonelle kunst- og kulturkrefter i arrangementer, prosjekter, kursvirksomhet og lignende	
Den kulturelle skolesekken/Den kulturelle spaserstokken: Bruke lokale krefter i større grad.	Ansvar: Kulturenheten/grunnskolen
Kulturarven	
Det må bli flere guider i Gamle Nes	
Det må utdannes «kulturbærere» (de som fører kulturarven videre): Skal skje i skolen fra 1. – 2. klasse. Lære barn/unge om tradisjoner – f.eks. takkebakst, lausdans, Nesbyen sin historie, håndarbeid, folkemusikk. Bruke ekspertise fra hele Hallingdal som lærere. Dette er delvis i gang: Det er lausdans i 8. trinn, Nes spel og dansarlag har kurs i lausdans og hardingfele.	Ansvar: Grunnskolen/lag/foreninger
Skrive ned Nesbyen sin historie fra eldre – må gjøres før disse blir borte.	
Immateriell kulturarv, f.eks. film, bør tas bedre vare på	.

Påbegynt prosjekt med oppgradering av skilt i Gamle Nes pluss skilting av bygninger med arkitektonisk verdi må fullføres.	Ansvar: Nesbyen kommune
Galleri Nesbyen – for eldre bilder.	
Barn- og unges kommunestyre ønsker at Hallingdal museum skal benyttes mer av barn- og unge. En måte er å legge inn museumsbesøk en eller flere dager under aktivitetsuker for barn-/unge på sommeren.	
Formidling av historien til bygninger/eiendommer: Utplassere QR-koder. Man kommer inn på informasjon om disse stedene ved å skanne inn QR-koder på mobiltlf.	

Idebank til ytterligere tiltak skal årlig tas til vurdering når budsjett skal utarbeides for kulturområdet.